

1. בראשית פרק כח, י-כב

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: (יא) וַיִּפְגַּע בַּמְּקוֹם וַיֵּלֶן שָׁם כִּי-בָא הַשֹּׁמֵשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם וַיִּשֶׂם מִרְאשֵׁיתוֹ וַיִּשְׁכַּב בַּמְּקוֹם הַהוּא: (יב) וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סֹלֶם מִצֵּב אֲרָצָה וְרֵאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: (יג) וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אָנֹכִי ה' אֱלֹהֵי אֲבֹרָהּ אָבִיךָ וְאַלֵּהִי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לָךְ אֲתִנַּנְהָ וְלִזְרַעֲךָ: (יד) וְהִנֵּה זֶרַעַךָ כַּעֲפֹר הָאָרֶץ וּפְרֻצֹת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכּוּ בְּךָ כָּל-מִשְׁפַּחַת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֲךָ: (טו) וְהִנֵּה אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשִׁמְרַתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר-תֵּלֶךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל-הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם-עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לָךְ: (טז) וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנֵתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ ה' בַּמְּקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: (יז) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מִה-נִּזְרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם-בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם: (יח) וַיִּשְׁכֹּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאֲבָן אֲשֶׁר-שָׂם מִרְאשֵׁיתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל-רֵאשֶׁהָ: (יט) וַיִּקְרָא אֶת-שְׁם-הַמְּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל וְאוּלָם לִזְמַן שָׁם-הָעִיר לְרֵאשֶׁנָּה: (כ) וַיַּדַּר יַעֲקֹב בְּדַר לֵאמֹר אִם-יְהִי אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרָנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן-לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ: (כא) וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל-בֵּית אָבִי וְהִנֵּה ה' לִי לְאֱלֹהִים: (כב) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי מִצְבֵּה יְהִי בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תֵּתֶן-לִי עֹשֶׂר אֶעֱשֶׂרְנוּ לָךְ:

2. מדרש רבה בראשית פרשה סח סימן יב

תני בר קפרא לית חלום שאין לו פתרון והנה סולם זה הכבש מוצב ארצה זה מזבח (שמות כ) מזבח אדמה תעשה לי וראשו מגיע השמימה אלו הקרבנות שריחן עולה לשמים והנה מלאכי אלהים אלו כהנים גדולים עולין ויורדין בו שהם עולים ויורדים בכבש והנה ה' נצב עליו (עמוס ט) ראיתי את ה' נצב על המזבח רבנן פתרון ליה בסיני ויחלום והנה סולם זה סיני מוצב ארצה (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר וראשו מגיע השמימה (דברים ד) וההר בוער באש עד לב השמים ד"א והנה סולם זה סיני אותיות דדין הוא אותיות דדין והנה מלאכי אלהים על שם (תהלים סח) רכב אלהים רבותים אלפי שנאן ולמדנו לנביאים שנקראו מלאכים דכתיב (חגי א) ויאמר חגי מלאך ה' במלאכות ה' לעם והנה מלאכי אלהים זה משה ואהרן עולים (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים ויורדים זה משה (שם) וירד משה והנה ה' נצב עליו (שם) וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר רבי שלמוני בשם ריש לקיש אמר תרכוסא של ג' רגלים הראה לו רבי יהושע דסכנין בשם ר' לוי אמר את הוא רגל שלישי ... ר' חייא ורבי ינאי חד אמר עולים ויורדין בסולם וחד אמר עולים ויורדים ביעקב מאן דאמר עולים ויורדים בסולם ניחא ומאן דאמר עולים ויורדים ביעקב מעלים ומורידים בו אפזים בו קפזים בו שונטים בו שנאמר (ישעיה מט:ג) ישראֵל אֲשֶׁר-בְּךָ אֲתַפָּאֵר אֵת הוּא שַׁיְקוּנִין שֶׁלָךְ חֲקוּקָה לַמַּעֲלָה עוֹלִים לַמַּעֲלָה וְרוֹאִים אִיקוּנִין שֶׁלוֹ וְיֹרְדִים לַמַּטָּה וּמוֹצֵאִים אוֹתוֹ יֵשֶׁן מִשֶׁל לַמַּלְךְ שֶׁהִיא יוֹשֵׁב וְדָן עוֹלִים לַבְּסִילְקֵי וּמוֹצֵאִים אוֹתוֹ דָן וְיוֹצֵאִין בַּפְּרוּד וּמוֹצֵאִים אוֹתוֹ יֵשֶׁן ד"א למעלן כל מי שהוא אומר זכותו עולה חובתו יורד למטן כל מי שהוא אומר זכותו יורד חובתו עולה ד"א עולים ויורדים בו עולים אותם שליוו אותו בארץ ישראל יורדים אלו שליוו אותו בחוצה לארץ ר' לוי בשם ר' שמואל בר נחמן אמר מלאכי השרת ע"י שגלו מסטורין של הקב"ה נדחו ממחיצתן קל"ח שנה ר' תנחומא הוה מפיק לישנא

קלא א"ר חמא בר חנינא ע"י שנתגאו ואמרו כי משחיתים אנחנו את המקום הזה היכן חזרו כאן עולים ויורדים עולים ואח"כ יורדים :

3. בראשית פרק יא

(ד) ויאמרו הבהו נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוז על פני כל הארץ:

4. בראשית פרק יב,

(ב) ואעשה לגוי גדול ואברכה ואגדלה שמך והיה ברכה: (ג) ואברכה מברכיך ומקללך אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה:
(ו) ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והפנעני אז בארץ: (ז) וירא ה' אל אברם ויאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו:

5. בראשית פרק כז, לג-מו

(לג) ויחיד יצחק חרדה גדלה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה: (לד) כשמע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדלה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי: (לה) ויאמר בא אחיה במרמה ויקח ברכתך: (לו) ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכתתי לקח והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת לי ברכה: (לז) ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתי לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותרש סמכתי ולכה אפוא מה אעשה בני: (לח) ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת הוא לך אבי ברכני גם אני אבי וישא עשו קלו ויברך: (לט) ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל: (מ) ועל חרבך תחיה ואת אחיה תעבד והיה כאשר תרד ופרקת עלו מעל צוארך: (מא) וישטם עשו את יעקב על הברכה אשר ברכו אביו ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי: (מב) ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיה מתנתם לך להרגך: (מג) ועתה בני שמע בקלי וקום ברחלך אל לבן אחי חרנה: (מד) וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיה: (מה) עד שוב אף אחיה ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד: (מו) ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים:

6. רש"י בראשית פרק כז פסוק מב

(מב) ויגד לרבקה - ברוח הקודש הוגד לה מה שעשו מהרהר בלבו:

7. בראשית פרק כח, א-ה

(א) ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו ויצוהו ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען:
(ב) קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמר: (ג) ואל שדי יברך אתך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים: (ד) ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתה לרשתה את ארץ מגר'ה אשר נתן אלהים לאברהם:

(ה) וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פְּדָנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי אָחִי רַבְקָה
אִם יַעֲקֹב יַעֲשֶׂוּ:

8. בראשית פרק כה, כא-לד

(כא) וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לְה' לִנְכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הִוא וַיַּעֲתֵר לוֹ ה' וַתֵּהָר רַבְקָה אִשְׁתּוֹ:
(כב) וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקַרְבָּה וַתֹּאמֶר אִם־כֹּן לָמָּה זֶה אֲנִי וַתֵּלֶךְ לְדָרַשׁ אֶת־ה': (כג)
וַיֹּאמֶר ה' לֵה שְׁנֵי גִיִּים גּוֹיִם בְּבִטְנָךְ וּשְׁנֵי לְאָמִים מִמֵּעִי יִפְרְדוּ וְלֹאִם מִלְאִם יִאֲמָץ וְרַב
יַעֲבֹד צָעִיר: (כד) וַיִּמְלְאוּ יְמִיהָ לְלֵדָת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָה: (כה) וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוּנִי
כָּלֹ כְּאֲדָרֶת שַׁעַר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: (כו) וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וַיְדוּ אַחֲזֵת בְּעַקֵּב עֵשָׂו
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב בֶּן־שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלֵדָת אֲתָם: (כז) וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו
אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שֵׂדָה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשֵׁב אֲהָלִים: (כח) וַיֹּאֲהֵב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־
צִיד בְּפִיו וְרַבְקָה אֲהָבַת אֶת־יַעֲקֹב: (כט) וַיִּזַּד יַעֲקֹב נִזְיָד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן־הַשֵּׂדָה וְהוּא
עַיִף: (ל) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלַעֲיִטְנִי נָא מִן־הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עַיִף אָנֹכִי עַל־כֵּן
קָרָא־שְׁמוֹ אֲדָוִם: (לא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְּרָה כִּי־וּם אֶת־בְּכֹרְתֶךָ לִי: (לב) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה
אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה־זֶה לִי בְּכֹרְהָ: (לג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשִּׁבְעָה לִי כִּי־וּם וַיִּשְׁבַּע לוֹ
וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרְתוֹ לַיַּעֲקֹב: (לד) וַיַּעֲקֹב נָתַן לַעֲשׂוֹ לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּ וַיָּקָם
וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹד עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה: 0

9. רש"י בראשית פרק כה

(כא) לנכח אשתו - זה עומד בזוית זו ומתפלל, וזו עומדת בזוית זו ומתפללת: ויעתר לו -
לו ולא לה, שאין דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע לפיכך לו ולא לה:
(כב) ויתרוצצו - על כרחך המקרא הזה אומר דורשני, שסתם מה היא רציצה זו וכתב
אם כן למה זה אנכי. רבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של
שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה עשו מפרכס לצאת. דבר
אחר מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות: ... ותלך לדרוש - לבית מדרשו
של שם: לדרוש את ה' - שיגיד לה מה תהא בסופה:
(כג) ויאמר ה' לה - על ידי שליח, לשם נאמר ברוח הקודש והוא אמר לה:
(כז) ויגדלו הנערים ויהי עשו - כל זמן שהיו קטנים לא היו נכרים במעשיהם ואין אדם
מדקדק בהם מה טיבם, כיון שנעשו בני שלש עשרה שנה זה פירש לבתי מדרשות וזה
פירש לעבודה זרה:

10. בראשית פרק י, ח-י

(ח) וְכֹוֹשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הַחַל לְהַיּוֹת גִּבּוֹר בְּאַרְצָ: (ט) הוּא־הִיָּה גִּבּוֹר־צִיד לִפְנֵי ה'
עַל־כֵּן יֹאמֶר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צִיד לִפְנֵי ה': (י) וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בְּבָל וְאַרְךָ וְאַכְד
וְכַלְנֵה בְּאַרְץ שִׁנְעָר:

11. מדרש אגדה (בנובר) בראשית פרשת נח פרק י סימן ט

[ט] הוא היה גבור ציד. שהיה צד את הבריות והורגן: לפני ה'. שהיה יודע רבונו ומכוון
למרוד בו: על כן יאמר וגו'. זה עשו, שנקרא איש יודע ציד (בראשית כה כז):

12. רש"י בראשית פרק כה

(כז) יודע ציד - לצוד ולרמות את אביו בפיו, ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן, כסבור אביו שהוא מדקדק במצות: איש שדה - כמשמעו אדם בטל וצודה בקשתו חיות ועופות: תם - אינו בקי בכל אלה, אלא כלבו כן פיו. מי שאינו חריף לרמות קרוי תם: ישב אהלים - אהלו של שם ואהלו של עבר: (לד) ויבז עשו - העיד הכתוב על רשעו שביזה עבודתו של מקום:

13. בראשית פרק כו, לד-לה

(לד) ויהי עשו בן-ארבעים שנה ויקח אשה את-יהודית בת-בארי החתי ואת-בשמת בת-אילן החתי: (לה) ותהיין מרת רוח ליצחק ולרבקה: ס

14. בראשית פרק כז, כב

(כב) ויגש יעקב אל-יצחק אביו וימשהו ויאמר הקל קול יעקב והידיים ידי עשו: (כז) ויגש וישק-לו וירח את-ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה': (כח) ויתן-לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש: (כט) יעבדוך עמים וישתחו וישתחוו לך לאמים הוה גביר לאחייך וישתחוו לך בני אמך ארריך ארור ומברכיך ברוך:

15. רש"י בראשית פרק כז פסוק כב

קול יעקב - שמדבר בלשון תחנונים (פסוק יט) קום נא, אבל עשו בלשון קנטוריא דבר (פסוק לא) יקום אבי:

16. מדרש רבה בראשית - פרשה עח פסקה ג

כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל נתגוששת עם העליונים ויכולת להם ועם התחתונים ויכולת להם עם העליונים זה המלאך ר' חמא בר חנינא אמר שרו של עשו היה הוא דהוא א"ל כי ע"כ ראיתי פניך כראות פני אלהים מה פני אלהים דין אף פניך דין מה פני אלהים (שמות כג) ולא יראו פני ריקם אף את לא יראו פני ריקם עם התחתונים ויכולת להם זה עשו ואלופיו ד"א כי שרית עם אלהים את הוא שאיקונן שלך חקוקה למעלה

17. מכילתא דרבי ישמעאל יתרו - מסכתא דבחדש פרשה ה

אנכי ה' אלהיך. למה נאמר, לפי שנגלה על הים כגבור עושה מלחמות, שנאמר + שמות טו ג+ ה' איש מלחמה. נגלה על הר סיני כזקן מלא רחמים, שנאמר + שם / שמות/ כד י+ ויראו את אלהי ישראל, וכשנגאלו מה הוא אומר, וכעצם השמים לטוהר... שלא ליתן פתחון פה לאומות העולם לומר, שתי רשויות הן. אלא אנכי ה' אלהיך, אני במצרים, אני על הים, אני בסיני אני לשעבר, אני לעתיד לבא, אני לעולם הזה, אני לעולם הבא.